

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Til Behandling af det for Rigsdagen foreliggende Grundlovsforslag blev der den 5te December 1913 nedsat et Fællesudvalg, der atter overdrog et Underudvalg at føre de foreløbige Forhandlinger. Et Flertal i dette Underudvalg, har derpaa den 7de April 1914 overgivet Fællesudvalget et af Regeringen tiltraadt Forslag til Udjævning af Uoverensstemmelserne mellem begge Ting, som paa forskellige Punkter ændrer det forelagte Grundlovsforslag.

Da Valgloven skal udføre de i Grundloven givne Anvisninger, vil det derfor være nødvendigt at ændre det Forslag til Valglov, der følger Grundlovsforslaget. Paa et enkelt Punkt indeholder Ændringerne et nyt Princip — (Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enmandskrese) — og Regeringen har derfor ment, at Ændringerne, der iøvrigt ogsaa paa et andet Punkt, vedrørende Valgene til Landstinget, har maattet være ret omfattende — ikke burde fremsættes som Ændringer til det foreliggende Forslag, men indarbejdes i dette og fremsættes som et nyt Lovforslag, der kunde blive Genstand for de grundlovs-mæssige tre Forhandlinger i hvert Ting. Det ved Rigsdagens Begyndelse forelagte Lovforslag, der efter at være vedtaget i Folketinget er oversendt til Landstinget og af dette henvist til et Udvalg, er derfor samtidig med, at dette Forslag forelægges, taget tilbage.

De enkelte Paragrafer i nærværende Lovforslag er i alt væsentligt overensstemmende med Reglerne i det ved Rigsdagens Begyndelse fremsatte Forslag, dog med nedennævnte Ændringer.

De i Grundlovsforslaget givne Regler om Betingelserne for Valgret og Valgbarhed er indførte i de paagældende Paragraffer (§§ 1—3 og 48—49). Endvidere bemærkes følgende:

Til §§ 17—47.

De i Loven af 7de Februar 1901 fastsatte Valgkrese foreslaas bibeholdt i deres nuværende Skikkelse, dog med følgende Forandringer:

Københavns 1ste—13de Kres og Københavns Amts 1ste—4de Kres er om-

lagte saaledes, at København deles i 15 omtrent lige store Krese, Frederiksberg i 3 Krese og Københavns nærmeste Omegn i 2. Der fremkommer herved 3 nye Krese, hvoraf 2 i København-Frederiksberg. Kresene faar et gennemsnitlig Indbyggerantal paa omtrent 30,000 efter Folketællingen i 1911. Aalborg Amts 2den Kres deles i 2 Krese, Aarhus Amts 2den og 3die Kres i 3 Krese og Ribe Amts 2den Kres i 2. Delingen af disse Krese er holdt nær op til det i indeværende Rigsdagssamling tidligere forelagte Valglovsforslag, dog at Nørresundbykresen er forblevet uforandret, og at af den tidligere Kommune Jerne-Skads, der nu er delt, Jerne er henlagt til Esbjerg Købstadkres, medens Skads er lagt til den nye Landkres.

Ved de nævnte Omlægninger af Valgkresene forøges Landets samlede Kresantal med 6, saaledes at det fremtidige Antal Valgkrese bliver 120.

Ifølge Forslaget foregaar Valget af Folketingsmænd for disse Krese efter samme Regler som hidtil, altsaa saaledes, at simpel Stemmeferhed er afgørende. Afstemningen foregaar i de enkelte Kommuner indenfor Valgkresene, som foreslaaet i de senere Valglovsforslag.

Den ved Grundlovsforslagets § 32 aabnede Adgang til ved Valgloven at indføre Forholdstalsvalg i Forbindelse med Flertalsvalg i Kresene, er i nærværende Forslag benyttet saaledes, at der i Folketinget — foruden de i 120 Enmandskrese valgte Medlemmer — indtræder 20 Medlemmer, valgte ved Forholdstalsvalg under Hensyn til Parti nes samlede Stemmetal med det Formaa^e at give hvert Parti saa nær som muligt 1 det Antal Mandater, det efter sit Stemmetal i Landet har forholdsmæssig Krav paa afl alle 140 Mandater.

Ifølge Forslagets § 23 skal Folketingets Formand foran nye almindelige Valg give Indenrigsministeren Meddelelse om, hvilke Partier der findes i Folketinget; desuden kan nydannede Partier anmelde sig til Indenrigsministeren, ligesom Kandidater, der stiller sig uden Tilslutning til noget Parti, kan anmelde, at de støtter hinandens Valg og derved opnaa, at det anmeldte Kandidat-